

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů

Tisková zpráva

Praha 22. září 2025

Návrh úhradové vyhlášky pro rok 2026 je likvidační pro nemocnice, ohrožující pro pacienty a zaměstnancům nemocnic se vysmívá

Na začátku svého působení si tato vláda vylepšila státní rozpočet tím, že sebrala zdravotnictví 14 miliard korun, což jsou peníze, které zde nyní chybějí zdravotním pojišťovnám.

Na závěr svého působení chce ministr zdravotnictví Vlastimil Válek ušetřit 2 miliardy korun za cenu finančního vyhladovění nemocnic, nulových prostředků na platy a mzdy jejich zaměstnanců a zhoršení dostupnosti péče pro pacienty.

Za zcela neseriózní, a dokonce hloupou považují zdravotnické a lékařské odbory argumentaci Ministerstva zdravotnictví, které v důvodové zprávě uvádí: „*Nemocnice (poskytovatelé akutní lůžkové péče) – tento segment je od pandemie COVID bezprecedentně ziskový, což je evropský unikát, a proto v něm úhradová vyhláška přináší řadu úsporných opatření.*“

Ministerstvo dále tvrdí, že navrhované změny „*odbourají či sniží řadu bonifikačních mechanismů, které již v minulosti naplnily svůj účel a nejsou potřeba*“. Ve skutečnosti to znamená:

- snížení základní sazby CZ-DRG,
- finanční tlak na krátkodobé hospitalizace, kdy část výkonů bude hrazena jen jako jednodenní chirurgie bez ohledu na zdravotní stav pacienta,
- sjednocování úhrad – zpravidla směrem dolů
- a zavedení cenových soutěží s limitací úhrad, například v ortopedii.

Právě u ortopedických výkonů návrh počítá s tím, že nemocnicím bude uhrazeno pouze 75 % výkonů podle stavu z roku 2024 a zbylých 25 % bude vysoutěženo. Hlavním kritériem soutěží má být cena, kvůli tomu mohou vzniknout velké regionální rozdíly. Takový postup je pro pacienty naprosto nepřijatelný a povede k obrovským regionálním nerovnostem a prodlužování čekacích dob na výkony.

Návrh vyhlášky má navíc fatální dopady i na chronické pacienty. Pokud bude například člověk se srdečním nebo plicním onemocněním potřebovat delší hospitalizaci po operaci, pojišťovna nemocnici proplatí výkon pouze jako jednodenní chirurgii. Reálně to znamená, že nemocnice nedostane uhrazené náklady na hospitalizaci, přestože ji z medicínských důvodů musí pacientovi poskytnout. Rizikové nemocní se tak dostávají do ohrožení, protože ekonomický tlak bude nemocnice nutit omezovat délku hospitalizace i tam, kde to může ohrozit zdraví či život.

Ministerstvo ve svém návrhu přímo uvádí, „že všechna tato opatření přinesou systému úsporu cca 2 mld. Kč, případně více v závislosti na úspěchu cenových soutěží. Celková změna úhrad pro segment poskytovatelů akutní lůžkové péče (s výjimkou tzv. centrové léčby) je odhadována na pokles o cca 1 %. Pokles úhrad v akutní lůžkové péči je cílené konsolidační opatření, které společně s úpravou centrové léčby rozděljuje část přebytků nemocnic zpět do systému veřejného zdravotního pojištění (v roce 2024 byl zisk nemocnic přes 11 mld. Kč a aktuální zůstatky na účtech přímo řízených nemocnic přesahují 32 mld. Kč, další zůstatky jsou na účtech ostatních nemocnic).“

Tento pohled je zcela zkreslený.

- Velká část nemocnic směřuje k červeným číslům, a to včetně fakultních.
- Krajské nemocnice jsou na tom ještě hůře. Už v letech 2024 a 2025 musely kraje významně dotovat své nemocnice, aby byla zachována péče a udržena personální stabilita. Úhradové vyhlášky z těchto let totiž nepokryly zvýšení platů a mezd, ani prudký růst cen energií a dalších provozních nákladů.

Odborový svaz a LOK-SČL považují navržený postup Ministerstva zdravotnictví za nepromyšlený, nebezpečný a vůči pacientům nezodpovědný.

Povede k prohloubení nerovností v dostupnosti péče, zhoršení kvality poskytovaných služeb a k dalšímu zadlužování nemocnic. Návrh je navíc nevyvážený – některým segmentům přináší navýšení, jiné krátí v extrémní míře – a nereflektuje ani skutečnost, že vyhláška pro rok 2025 je již předmětem řízení u Ústavního soudu.

Ministr Vlastimil Válek svým návrhem úhradové vyhlášky vzkazuje

nemocnicím: nezajímá mě, jak finančně dopadnete, jak si poradíte s pacienty, jaká oddělení budete muset zavřít, z čeho zaplatíte provoz a lidi.

zaměstnancům: nejste pro mě důležití, se zvýšením vašich platů a mezd nepočítám, nezajímá mě, že jste přetížení a uvažujete o odchodu.

pacientům: nezáleží mi na vašich problémech ani na tom, kdy a kde budete operováni a zda budou nemocnice mít důvod vůbec se o vás řádně postarat.

